ҚАЗДАУЫСТЫ ҚАЗЫБЕК БИ: СӨЗДІҢ АТАСЫ – БІРЛІК, АНАСЫ – ШЫНДЫҚ

ORTALYQ QAZAQSTAN

1931 жылдың 4 қазанынан бастап шығады

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТІ

www.ortalyq.kz www.instagram.com/ortalyq.kz/ БЕЙСЕНБІ, **15 АҚПАН**, 2024 ЖЫЛ **№19 (23 341)** www.facebook.com/ortalyq.kz/ info@ortalyq.kz

● ПРЕМЬЕР-МИНИСТРДІҢ ЖҰМЫС САПАРЫ

«Qarmet – отандық өндірістің мақтанышы»

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі Олжас Бектенов облыстың бірқатар негізгі өндірістік кәсіпорын ошақтарын аралап, өнеркәсіп секторының өзекті мәселелерімен жете танысты.

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Өңір басшысы Ермағанбет Бөлекпаев Үкімет басшысына облыс бойынша 61 инвестициялық жобадан тұратын пул құрылғанын айтты. Жалпы құны 1,5 трлн. теңгені құрайтын жобалар 14 мыңнан астам жұмыс орнын құруға мүмкіндік береді. Олардың басым көпшілігі тау-кен өнеркәсібі, металлургия және құрылыс салаларын қамтиды.

2024 жылы 252 млрд. теңгеге 10 инвестициялық жобаны іске асыру жоспарланып отыр. Атап айтқанда, катодты мыс, кремний қорытпалары, жел энергетикасы мұнаралары, мырышталған металл бұйымдарын шығару бойынша жаңа өндірістер ашылуы тиіс. Саран қаласында жүк автомобильдерінің өндірісі іске қосылмақ.

«Сарыарқа» арнайы экономикалық аймағын аралау барысында Олжас Бектенов «Steel Manufacturing» патрон зауытының жұмысымен танысты. Биыл винтовка патрондары желісін іске қосуды аяқтау жоспары тұр. Сондай-ақ, түрлі калибрдегі патрондардың сериялық өндірісі іске қосылады деп күтілуде.

Қазақстандық патрон зауыты – қорғаныс-өнеркәсіп кешеніндегі жоғары технологиялық бірден-бір кәсіпорын. Мұнда алдымен қауіпсіздік мәселесіне және өндірісті автоматтандыруға басымдық берілген. Өндірістік үдерістердің барлығы дерлік адамның қатысуынсыз, автоматты түрде жүзеге асырылады. Айта кету қажет, бұған дейін Қазақстанда оқ-дәрі өндірісі болмаған. Ал, қорғаныс саласының қажеттілігі бұрынғы қор есебінен өтеліп, қалғаны шетелден сатып алынды.

Премьер-Министр өз кезегінде зауыт өндірістік қуатын ірікпей, толыққанды жұмысқа лайықты жарақталуына баса мән берді. Сол себепті, аталған кәсіпорынды салалық ведомстволардың жоспарға сай тапсырыстарын сапалы әрі уақытылы атқарарлықтай деңгейде болу қажеттігін атап өтті.

Олжас Бектенов «Қарағанды – Балқаш – Алматы» автожолын реконструкциялау барысымен де танысты. Бүгінде жаңа асфальт бедерімен жол қозғалысы лайықты қамтамасыз етілген. Айналма жолдар легін тек салынып жатқан учаскелер ғана кідіртіп тұр.

«ҚазАвтоЖол» компаниясының басшысы Дархан Иманашевтың айтуынша, 11 көпір мен қосымша нысандар бойынша негізгі жұмыс аяқталып, Балқаш қаласын айналып өтетін жерде теміржол көпірі арқылы өтпе жол салынған. Оған қоса, тасжол бойында 18 демалыс алаңы, оның ішінде санитариялық-гигиеналық тораптар салынбақ. Жобаны аяқтау үшін қазір жол құрылысы материалдары мен қажетті жайластыру элементтерін даярлау қарқын алған. Бұл орайда Үкімет басшысы осы бағыттағы жұмысты жыл соңына дейін аяқтау қажеттігін қадап айтты. Әсіресе, қосымша арнайы техниканы бөлу әдісімен ұзын-сонар кептелісті болдырмау мақсатында автожолдардағы қар тазалау шараларын күшейтуді талап етті.

Мұнан соң Олжас Бектенов Qarmet металлургиялық комбинатының өндірістік цехтарына ат басын тіреді. Бүгінгі таңда комбинат – республикадағы толық өндірістік циклі бар ірі тау-кен және болат кәсіпорындарының бірі. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасы бойынша, мемлекет өндіріс ошағын әрі қарай дамытуға қажетті қолдау көрсетуде. Премьер-Министр №3 домна пешінің, табақша металды илемдеу цехының, сондай-ақ, ыстық күйде мырыш, алюминий жасау цехтарының жұмысымен етене танысты. Мұнда Премьер-Министр металлургтермен әңгімелесті. Келелі жүздесу барысында кәсіби мамандық мәртебесін арттыру, жалақы көлемін ұлғайту, жас мамандарды даярлау үшін жаңа оқу орындарын құру, өзге де мәселелер көтерілді.

Үкімет басшысы жоғарыда аталған маңызды мәселелердің барлығы және Qarmet-тің алдағы жұмысы да мемлекеттің жіті бақылауында болатынына сендірді.

– Жаңа инвестор өндірісті жаңғырта отырып, қауіпсіздік деңгейін арттыруға ауқымды инвестициялар тарту бойынша міндеттемелер қабылдады. Бұл – бос сөз емес. Мұның бәрі қағазға қатталған және мемлекеттің бақылауында болады. Президент тиісті тапсырма берді. Комбинаттың тынысы кеңейіп, жарқын өмірге жол ашатынына сенімдіміз. Qarmet – отандық өнеркәсіптің мақтанышы. Біз өз тарапымыздан бақылау амалдарын күшейтіп, жан-жақты қолдау көрсететін боламыз, – деді Олжас Бектенов.

Өндірістік цехтарды аралап шыққаннан кейін Премьер-Министр салалық ведомство басшылары, жаңа инвестор, әкімдік өкілдері және кәсіпорын қызметкерлерінің қатысуымен Qarmet-тің өзекті мәселелерін шешу жөнінде кеңес өткізді. Qarmet акционері Андрей Лаврентьев 2028 жылға қарай темір кені концентратын шығаруды 5 млн. тоннаға дейін ұлғайту, 9 млн. тонна көмір және 5 млн. тонна болат өндіру көзделгенін баяндады. Оған қоса Үкімет басшысының назарына химия, мұнай, құрылыс және кеме жасау салалары үшін болаттың жаңа және премиум маркаларын шығару, жүк техникасын, автобустарды, ауыл шаруашылығы техникасын, теміржол вагондарын өндіру әлеуеті ұсынылды. Әсіресе, автомобиль жасау кезінде қолданылатын болаттың жекелеген түрлеріне ерекше назар аударылмақ. Бұл отандық машина жасау өндірісін локализациялауға оң әсер етеді.

▶ 2-бет

● ҚҰҚЫҚ

Букмекерлер – комитет қадағалауында

Алдағы уақытта букмекерлік кеңселер мен тотализаторлар мәліметтерін мемлекеттік кірістер органдары қадағалайды. Заңға толықтырулар 2024 жылғы 12 ақпанда күшіне енеді.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Талапқа сай кеңселердің өзара іс-қимылы, тәртібі тиісті қағидалармен айқындалатын болады. Қағидалар букмекерлік кеңселердің мемлекеттік кірістер органдарына беретін және салық салу мақсаттары үшін пайдаланылатын деректерін айқындайды.

Атап айтсақ, оның ішінде бәс тігуге қатысушының ЖСН-і, ставкалар сомасы, бәс тігу нәтижелері, ұтыстар сомасы, ойын шотынан толықтыру-алу жұмыстары толық тексеріледі.

Мемлекеттік кірістер комитеті баспасөз қызметінің хабарлауынша, қазіргі таңда әзірленген қағидалар аясында мүдделі мемлекеттік органдармен келісім жұмыстары жүргізілуде.

Нормалар салықтық әкімшілендіруді жетілдіруге, сондай-ақ, мемлекеттік орган мен бизнес субъектілері арасындағы ақпараттық іс-қимылды тиімді жүргізуге бағытталған.

«Ақпараттандыру туралы» Заңға сәйкес мәліметтердің құпиялылығы сақталады.

Сурет ашық дерекқоздан

● СЕМИНАР

Күре жолда күрделі мәселе көп

Автожолдардың сапасы жұртты жиі әуре-сарсаңға салуда. Облыс бойынша жергілікті маңызы бар жолдардың жартысынан көбі жөндеуді қажет етеді. Шұрық-тесік асфальттан көлік апаты да жиіледі.

Мамандар Қарағандының жолын тегістеуге болатынын айтады. Оған ресейліктердің «ANT Stone Roads» технологиясы мүмкіндік береді. Қазақстанда қолданысқа енген жаңа технологиядан тек Қарағанды облысы тыс қалған. Жол жөндеуде кәдеге жарайтын қиыршық тас та пайдаланусыз тұр.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Облыстың автожолдарды жөндеуде «ANT Stone Roads» технологиясын неліктен пайдаланбай отырғаны түсініксіз. Дегенмен, қиыршық тасты қолдану арқылы жол сапасын арттыруға болатынын мамандар талай дәлелдеген. Жол сапасын бақылайтындар баға жағынан тиімді қиыршық тастың күн тәртібінен тыс қалуына «салынып жатқан республикалық маңызы бар жолдардағы жемқорлық кінәлі» дегенді алға тартады.

Жақында ресейліктер облысқа арнайы келіп, «ANT» технологиясын таныстырды. «Жол активтерінің ұлттық сапа орталығы» Қарағанды облыстық филиалы ұйымдастырған халықаралық семинарда «Ant-engineering» ЖШС ұйымының директоры Виктор Батаков Қазақстандағы жол сапасына тоқталды. Әсіресе, қиыршық тасты пайдалану арқылы тау-кен және металлургия өнеркәсібінің қалдықтары сияқты әртүрлі материалдардан монолитті тас тақтаны «ANT» арқылы жасайтын мүмкіндік бар екенін айтып бақты. Бүгінде Қазақстанның алты облысында қолданысқа жараған «ANT» тәжірибе жүзінде өзінің тиімділігін көрсеткен.

– Заманауи және қауіпсіз жолдар керек десеңіз, «ANT» – бәрінен озық технология. Технологияның негізгі элементі – «Топырақ тұрақтандырғыш «ANT» препараты. Ол жол төсемдерін жаңа техника арқылы жасауға мүмкіндік береді. Технология құрылыс шығындарын азайтады, арзан материалдарды пайдалануға мүмкіндік береді, жұмыс уақытын қысқартады. Бірқатар техникалық мәселені шешеді.

Компания әртүрлі климаттық аймақтарда жұмыс істейтіндіктен, Қазақстанның төтенше жағдайларын қоса алғанда, әлемнің 11 елінде 1000 шақырымнан астам автожолдар салған, – дейді Виктор Батаков.

Семинар аясында «ANT» автомобиль жолдарын салу және жөндеу технологиясын Прибалтика, Өзбекстан, Қырғызстан елдерінен келген өкілдер тамашалады. Семинарға қызығушылық танытқандар арасынан тек Нұра ауданынан келген жол сапасының мамандары ерекшеленді. Жастар салынып жатқан қалаішілік жолдың 90 пайызы сапасыз деп санайды. Сапасыз жобалар арқылы жол салуды болдырмау мақсатында тәжірибе жинақтауға арнайы келіпті.

Семинарда Қазақстанға алғаш «ANT-ны» ұсынған Орал қаласының тұрғыны Рахым Баяновқа сауал қоюға мүмкіндік туды. Ресей жобасын жетік меңгеріп келген ол 2022 жылы Президент Батыс Қазақстан облысы автожолдарының 70 пайызының сапасы сын көтермейтінін айтқаннан кейін елімізде жолдарға қатысты сең қозғалды деп есептейді.

– 2017 жылдан «ANT-мен» жұмыс істегеннен кейін, Орал облысында 400 шақырым жол жөнделді. Бұған дейін БҚО-на қиыршық тас пен битумды жеткізу мәселесі қиындық тудырды. Жол құрылысын аяқтау үшін 1931 тонна қиыршық тас, оны әкелуге 28 мың вагон қажет болды. Битум тапшылығын шешуде Ресейден битум импортына тыйымды алып тастауды қолға алдық. Жыл сайын 100 мың тонна жол битумын әкелуге келісім жасалды, – дейді Рахым Баянов.

Рахым Баянов Қарағандыда жолды тақтайдай қылуға бәрі дайын, артық ештеңе тасымалдаудың қажеті жоқ деп есептейді.

– Батыс Қазақстанға қиыршық тас дайындау үшін 3505 бірлік жартылай вагон тартылған. Оның 2 995-і «ҚазТемірТранс» АҚ-на Ақтөбе облысынан жеткізуді (500 шақырым) жүзеге асырады. Қарағандыда ондай тапшылық жоқ. Табиғи қиыршық тастың өзін кәдеге жаратып, жолды тегістеуге мүмкіндік көп, – дейді ол.

Маманның сөзіне сүйенсек, 1 шақырым жерге екі қабат асфальт жабынын салуға шамамен 190 млн. теңге жұмсалады. Ал, жаңа технологияны қолдану арқылы кететін шығындар 90 млн. теңгені құрайды.

«Жол активтерінің ұлттық сапа орталығы» Қарағанды облыстық филиалы директоры Нұржан Темірханов жөнделіп жатқан жол сапасы биыл қатаң бақылауға алынатынын айтады.

– Бұрын қаладағы сапа мәселесіне техникалық бақылаушылар ғана жауап беретін. Тендерді төмен бағаға ұтып алған олардың көбі кемшіліктерге көз жұма қарайтын. Биыл ұлттық сапа орталығына жүктелген міндет салмақты, – дейді Нұржан Темірханов.

Төрт күндік семинар аясында «Жол активтерінің ұлттық сапа орталығы» филиалында топырақты нығайту және тұрақтандырудың жаңа әдістері көрсетіледі деп күтілуде. Сондай-ақ, ресейліктер асфальтбетонды регенерациялауды зертханалық жұмыс түрінде ұсынбақшы.

Суретті түсірген **автор**

«Qarmet – отандық өндірістің мақтанышы»

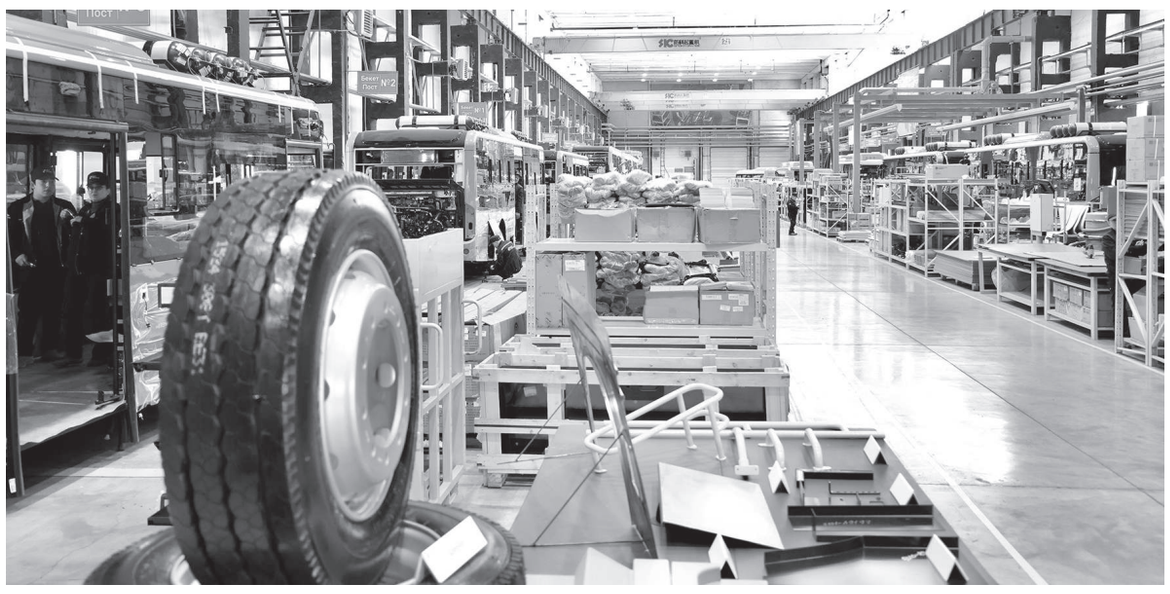

(Соңы Басы 1-бетте)

Жалпы, әлемдік нарықтағы өнімнің жаңа маркаларына деген сұраныс комбинаттың Орталық Азия мен ТМД металлургиясы көшбасшыларының бірі ретіндегі мәртебесін қайтаруға мүмкіндік береді деп күтілуде.

Аталған компания үшін басымдыққа ие тағы бір перспективалы бағыт – көмір химиясы. Пиролизді конверсиялау технологиясына сүйене отырып, көмірді пайдалы өнімдер мен шикізат ретінде өңдеу жоспарланып отыр. Бұл Қарағанды көмір бассейнінің қайта түлеуіне елеулі серпін бермек. Стратегиялық міндетке қол жеткізу үшін Олжас Бектенов уәкілетті мемлекеттік органдарға кәсіпорынның өзекті мәселелерін пысықтауды тапсырды. Атап айтқанда, Qarmet-ті табиғи газбен қамтамасыз ету мәселесін шешу керек. Бұл өз кезегінде Теміртау қаласының экологиясын түбегейлі жақсартуға мүмкіндік береді. Осы орайда Премьер-Министр компанияның инвестициялық жоспарларын іске асыруды барынша жеделдету қажеттігін атап өтті. Себебі, бұл өз кезегінде Қазақстан экономикасының құрылымын өзгертуге елеулі үлес қоспақ.

Saran индустриялық аймағын аралау кезінде Үкімет басшысы 2021 жылы іске қосылған автобус шығаратын «Qaztehna» зауытының жұмысымен танысты. Бүгінде кәсіпорында шағын торапты құрастыру, дәнекерлеу және бояу цехтары жұмыс істейді. 2023 жылы мұнда 1 700-ге жуық автобус шығарылды. Зауыттың өнімі Қазақстанның ішкі нарығына, сондай-ақ ЕАЭО елдеріне жіберіледі.

Содан кейін Олжас Бектенов автомобиль шиналарын шығаратын «KamaTyresKZ» кәсіпорнына барды. Мұнда көктемде сериялық өндірісті бастау жоспарланып отыр. Ол үшін арнайы курстардан білім алған 500-ден астам қызметкер жұмысқа кірісуге дайын. Ал, кәсіпорын толық қуатына шыққаннан кейін қосымша 1 000-нан астам жұмыс орны ашылмақ.

Жобаға 214 млрд. теңгеден астам инвестиция құйылды. Жобалық қуаты жылына 3,5 млн. жеңіл және жүк көліктері шинасын құрайды. Қазіргі уақытта мұнда жабдықтарды монтаждау және іске қосу, ретке келтіру жұмыстары жүріп жатыр.

Суреттерді түсірген
Жангелді ӘБДІҒАЛЫМ

● МЕРЕЙ

Қаламгер құрмет төрінде

Саналы ғұмырын жазуға, журналистикаға арнаған қаламгерге көрсетілер құрмет бөлек. Еліне еңбегімен қадірлі болған ердің еңбегін бағалаған абзал. Жақсының жақсылығын айтқан, биікті биік деп мойындаған елдің өнегесі бұл. Қазақстанның Құрметті журналисі, Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері, публицист-жазушы, Сүйіндік Жанысбайды облыс әкімінің орынбасары Ерлан Құсайын қабылдап, 75 жасқа толған мерейтойымен құттықтады.

Ерік НАРЫН,
«Ortalyq Qazaqstan»

Мерейтойлық жиынға облыстық ішкі саясат басқармасының басшысы Нұрлан Бикенов пен «AMANAT» партиясы облыстық филиалының төрағасы Бекзат Алтынбеков және «Saryarqa aqparat» медиахолдингінің директоры Қайрат Әбілда қатысты. Сонымен бірге, облыстық «Ortalyq Qazaqstan» газетінің бас редакторы Ерсін Мұсабеков, ардагер журналистер Серік Сексенов, Аман Жанғожин, Сағат Батырхан, Қазақстан Журналистер одағы облыстық филиалының төрағасы Жәнібек Садықанов та мерейтой иесіне жылы лебіздерін айтты.

Облыс әкімінің орынбасары Ерлан Құсайын өз сөзінде Сүйіндік Жанысбайдың қазақ әдебиетіне, журналистикаға қосқан үлесін айшықтады. Қаламгердің шығармашылығы ұрпақ тәрбиесінде маңызды рөл атқаратынын атап өтті. Естелікке сыйлық беріп, ардагер журналистке құрмет көрсетті.

– Бүгінде 75 жасқа толып жатқан Сүйіндік Жанысбайды шын жүректен құттықтаймын! Арқадағы журналистиканың дамуына өзіндік үлесіңізді қостыңыз. Соңыңыздан бір шоғыр шәкірт ерді. Әдебиеттің де, журналистиканың да жүгін қара нардай көтере білдіңіз. Үлкенге – құрметіңіз, кішіге – ізетіңіз бізді әрқашан сүйсіндіретін. Әр қазақтың жігіті сіздей-ақ болсын дейтін азаматсыз. Абыройыңыз асқақтай берсін! – деді Ерлан Құсайын.

Облыс әкімінен кейін сөз алған Бекзат Алтынбеков те Сүйіндік Жанысбайдың қадір-қасиетіне тоқталды.

– Арқаның бас басылымында қазақтың небір жақсылары еңбек етті. Сол басылыммен бірге өлкенің тарихы да жаңғырып келеді. Сол Қарашаңырақта бүгінде мерейтойын атап өтіп жатқан Сүйіндік Жанысбайдың да алтын ізі қалды. «Ақырын жүріп, анық басқан» ағамыздың адамгершілігі, еңбексүйгіштігі – көпке үлгі. Біз де осы алдыңғы буынға қарап, бой түзеген едік. Көп нәрсені үйрендік. «Зейнет жасындамын» деп жүрген Сүйекем жоқ. Әлі күнге дейін қолынан қасиетті қаламын тастаған жоқ. Сатиралық және көркем әңгімелері оқырман үшін аса құнды. Мерейтой иесіне мықты денсаулық, ашық аспан тілейміз! Отбасыңыз аман болсын! – деді «AMANAT» партиясы облыстық филиалының төрағасы Бекзат Алтынбеков.

Бір кезеңде қатарласа қызметтес болған қаламдас достары да сөз алып, замандасқа ізгі тілектерін жеткізді. Жазушылығынан бөлек Сүйіндік Жанысбайдың қарапайымдылығы, көркем мінезі тілге тиек болды.

Кездесудің соңында мерейтой иесі де сөз алып, ағынан жарылды. Халқының құрметіне бөленген қаламгер соңынан ерген шәкірттеріне және жас буынға батасын беріп, сәттілік тіледі. Қадірлеп, құрмет көрсеткен облыс басшылығына алғысын білдірді.

Суретті түсірген
Жангелді ӘБДІҒАЛЫМ

● БРИФИНГ

Инфекция ырыққа көнер емес

Өңірде маусымдық респираторлық инфекциялардың, тұмау және коронавирус инфекциясының өсуі байқалады. Бұл жайлы өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен брифингте облыстық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің басшысы Юрий Залыгин айтты.

Жансая ОМАРБЕК,
«Ortalyq Qazaqstan»

Қарағанды облысында жыл басынан бері коронавирус инфекциясының 36 жағдайы тіркелді. Қаңтарда – 19, ақпандағы 14 күнде 17 адамның ауырғаны анықталды. Коронавирус инфекциясы – жоғарғы тыныс жолдарын зақымдайтын жедел вирустық ауру. Оны кез келген жастағы адам жұқтыруы мүмкін.

– Эпидемиялық маусым басталған 1 қазаннан бері облыста ЖРВИ-дың 72 мыңнан астам жағдайы тіркелді. Былтырғы жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда, сырқаттанушылық 2 есе өскен. ЖРВИ-мен ауырғандардың негізгі үлесі, яғни, 61%-ы – 14 жасқа дейінгі балалар, – деп атап өтті Юрий Залыгин.

Сонымен қатар, ол қараша айынан бастап, тұмаудың тіркеліп жатқанын да тілге тиек етті. Дерек бойынша зертханалық жағдайда тұмау вирустары бар 80 үлгі анықталды. Оның 41-і 14 жасқа дейінгі балалар арасында, қалғаны ересектер арасында тіркелді. Расталған тұмау вирусының барлығы А3 субтипіне жатады. Тұмау жағдайлары облыстың Приозерск қаласынан басқа барлық аумақтарында тіркеліп отыр.

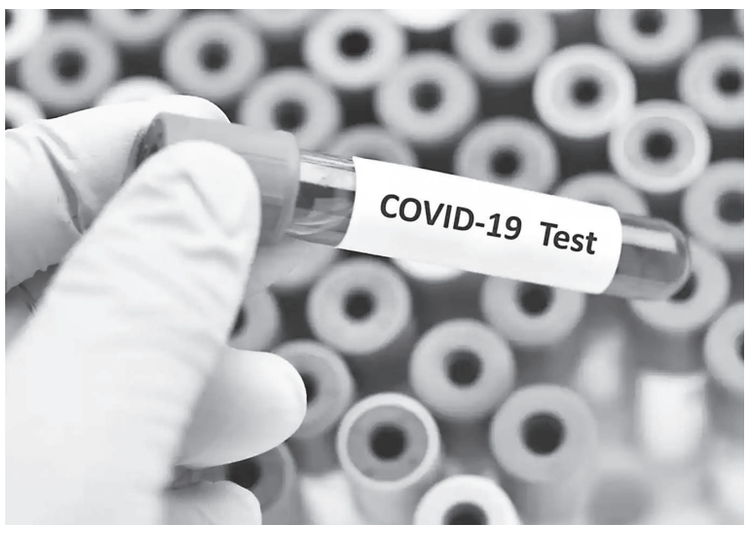

Сурет ашық дереккөзінен

– Департамент тұмау емес вирустардың айналымына мониторинг жүргізеді. Осы эпидемиологиялық маусымда ЖРВИ белгілері бар науқастардан 1070 үлгі сынама алынды. Оларда риновирус, аденовирус, РС-вирус және басқалары анықталды. ЖРВИ мен тұмаудың маусымдық көтерілуінде респираторлық инфекция белгілері бар адамдармен байланыста болмау, адамдар көп жиналатын жерлерге барудан бас тарту, жөтелгенде немесе түшкіргенде мұрын мен ауызды жабуды ұсынамыз, – деді спикер.

Жыл басынан бері қызылша жұқтырғандардың саны 500-ден асқан. Нақтыласақ, 562 жағдайы тіркелді. Сырқаттанушылықтың жоғары көрсеткіші Қарағанды, Балқаш, Шахтинск қалаларында, Ақтоғай және Қарқаралы аудандарында байқалады.

– Аурудың жас құрылымында 14 жасқа дейінгі балалар басым. Олардың үлесі – 63%. Оның жартысы 1-4 жас аралығындағы балалар. Ауру көбінесе екпе алмаған адамдар арасында тіркелуде. Бұл 88%-ды құрайды. Қызылша жұқтырғандардың өсуі оған қарсы екпе алмаған балалардың есебінен көбеюде. Себебі, ауырған балалардың 89%-ы екпе алмағандар қатарынан, – деді Юрий Леонидович.

Облыста қосымша жаппай иммундау шеңберінде 58 522 адам егілген. Олардың 4 619-ы 6-11 ай аралығындағы балалар және 35 203-і екіден төрт жасқа дейінгі балалар.

Ауру ауыр өткен жағдайда науқастың көру, есту қабілеті жиі зардап шегеді. Бауыр мен бүйрекке де кері әсер етеді, иммунитетті бұзып, пневмония, бронхит, панэнцефалит сияқты асқынулар тудыруы мүмкін. Қызылшаға қарсы екпе оның асқынуларын болдырмайды. Бұл инфекциялар қаупінен сақтанудың әдісі – вакцинация. Бұған тек профилактикалық егулерді кеңінен жүргізудің арқасында қол жеткізуге болады. Қазіргі уақытта Ұлттық профилактикалық егу күнтізбесіне сәйкес жоспарлы түрде уақытылы егілмеген 18 жасқа дейінгі адамдарды толықтыра иммундау жүргізілуде.

– Аталған вирустық инфекциялар ауа тамшылары жолымен жұғады және олардың алдын алудың тиімді әдістерінің бірі – халық көп жиналатын жерлерде маска тағу. Қызылша, COVID-19, тұмау және басқа да ЖРВИ сияқты жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу мақсатында республиканың Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулысы шықты. Оған сәйкес адамдар көп жиналатын жерлерде маска тағу ұсынылады. Қоғамдық орындарда медициналық немесе матадан жасалған маскаларын пайдалану ұсынылды. Сондықтан, қоғамдық орындарда маска тастамай жүрейік, – деді департамент басшысы.

● ҚОРШАҒАН ОРТА

Қайта өңдеу саласына соны серпін

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы 2024-2026 жылдар межесіне қоршаған ортаның жай-күйін жақсартуға 200 млрд. теңге жұмсайды.

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Осылайша өнім (тауарлар) қалдықтарын кешенді басқарудың бірыңғай жүйесін құру, тұрмыстық қалдықты қайталама шикізат ретінде айналымға енгізу, бизнестің кеңінен қатысуымен қоқыс өңдеу саласының инфрақұрылымдық дамуына жәрдемдесіп, «жасыл» технологияны енгізуді жүзеге асыратын компания арқылы Қазақстан Республикасында қалдық атаулысын жинау, тасымалдау, қайта өңдеу технологиясын жаңғырту арнаулы зауыт салу, қоршаған ортаның жай-күйін жақсартуға аталған қаражат сомасы тың серпін бермек.

Қаржыландыру көзі жылдық 3 пайыздан астам әрі 3 жылдан 15 жылға дейінгі мерзімге қоса алғанда сыйақы мөлшерлемесімен қайтарымды болып табылады. «Жасыл даму» АҚ өзінің банктік шотына түскен ақшаны Қазақстан Республикасы Экология кодексінің талаптарына сәйкес өндірушілер мен импорттаушылардан кәдеге жарату төлемі түрінде жолдай алады.

Бұл шара «Жасыл экономика» тұжырымдамасын іске асырудағы тағы бір маңызды қадам. Сөйтіп, 2030 жылға қарай 40%-ға дейін және 2050 жылға қарай 50%-ға дейінгі көлемде қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеудің нысаналы деңгейі қамтылмақ.

● МЕЗГІЛ МӘСЕЛЕСІ

Көкөніс бағасы тұрақтанады

Маусымаралық кезеңде әлеуметтік маңызы бар көкөністердің бағасын тұрақтандыру – маңызды мәселе. Облыста бұл бағытта қажетті жұмыстар жүзеге асырылуда. Аймақтың фермерлері өнімдерін дүкен сөрелеріне белгіленген бағамен жеткізуде. Картоп, сәбіз, пияз және қырыққабат халыққа қолжетімді болып отыр.

2023 жылғы қазаннан бастап, 2024 жылғы 1 ақпанға дейін айналым жүйесі бойынша Қарағандыда 23,5 тонна жеміс-көкөніс сатылған.

Айналым жүйесі дегеніміз – тауарларды белгіленген бағамен жеткізу міндеттемесінің орнына өндірушілерге жеңілдетілген несие беру. Облыс орталығына көкөністерді жеткізу туралы Абай ауданының «Поливное» фермерлік шаруашылығымен шарт жасалған.

– Шаруашылыққа 2023 жылдың қазанынан 2024 жылдың тамызына дейін көкөністерді жеткізу үшін жалпы сомасы 153,4 млн. теңгеге екі қарыз берілді. Жалпы көлемі – 1363,6 тонна, атап айтқанда, картоп, сәбіз, қырыққабат және пияз, – дейді «Сарыарқа» ӘКК басқарма төрағасының орынбасары Еркінбек Әбдіханов.

Көкөністер 37 сауда нүктесінде тасымалданады. Олардың қатарында «Оптима», «Норма», «Аян», «Южный» және «Корзина» супермаркеттері бар.

Сонымен қатар, өнімдер 22 әлеуметтік павильонға жеткізілетінін айта кету керек. Мұндағы бағалар бекітіліп, бірізге түскен. Атап айтсақ, картоптың бір келісі 95 теңгені құрайды. Пияз – 75 теңге, сәбіз – 110 теңге, қырыққабат – 113 теңге.

Бұдан бөлек, 2023 жылғы 1 қазаннан бастап, 2024 жылғы 30 сәуірге дейін Приозерск сауда нүктелеріне белгіленген бағамен көкөністерді жеткізу үшін «Көбенов Н.О.» ЖК айналым схемасы бойынша 50 млн. теңгеге қарыз берілген. Кәсіпорын 100 тонна картоп, 100 тонна пияз, 30 тонна сәбіз және 30 тонна қырыққабат жеткізеді.

Еркінбек Әбдіхановтың айтуынша, облыста маусымаралық кезеңде көкөністердің бағасын бір қалыпта ұстап тұру үшін көкөніс жеткілікті.

Бүгінгі таңда тұрақтандыру қорында 842,5 тонна өнім бар. Қант қоры 377 тоннадан асады. Қарақұмық жармасы – 67,7 тонна, күнбағыс майы – 75 мың литр, ұнтақталған күріш – 125,5 тоннаны құрайды.

Өз тілшімізден

● ОЛИМПИАДА

Білім бәйгесі мәреге жетті

Қарағандының Балалар мен жеткіншектер сарайында ауыл оқушыларына арналған олимпиаданың және жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың облыстық кезеңінің жеңімпаздары марапатталды. Дарынды жоғары сынып оқушыларын облыс әкімінің орынбасары Ерлан Құсайын құттықтап, облыста үздік оқушылардың зияткерлік әлеуетін дамыту көзделгенін атап өтті.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

– Олимпиада – жалпы білім беру пәндерін тереңдетіп оқитын зияткер оқушылардың барлық пәндерден білімдері сарапқа салынатын бірегей жоба.

Білім бәйгесі жоғары білімді оқушыларды тәрбиелеуге бағытталған. «Жаста оқыған оқу – тасқа жазғанмен бірдей» демекші, оқушылардың келешекте өз ісінің білгірі атануына олимпиададағы жеңісі ықпалын тигізетініне кәміл сенеміз, – деді Ерлан Құсайын.

Биыл Оқу-ағарту министрлігінің бастамасымен жалпы білім беретін пәндер бойынша өткен республикалық олимпиада ауыл мектептерінің оқушыларына да ерекше мүмкіндік берді. Дарыны мен қабілетін анықтап, таңдау пәндері бойынша қолдау білдіру мақсаты көзделген.

Республикалық олимпиаданың облыстық кезеңінде қалалық Ж.Тәшенов атындағы мектептің 10-сынып оқушысы Азат Қобланды III орынды жеңіп алды. Ұстазы Майда Оспанова Азаттың алғыр оқушы екенін айтады.

– Ел дамуының алтын қаруы – білім. Білім бар жерде жетілу, кемелдену бір сәтке толастамайды. Олимпиадада Азат секілді үздік оқушылар ерекшеленді. Республикалық олимпиада мен ауыл оқушыларына арналған олимпиада қатысушылары білім көкжиегінде қалықтап, Жаңа Қазақстанды жаңа биіктерге көтерсе екен, – дейді Майда Оспанова.

Білім басқармасы берген мәліметке сүйенсек, жалпы білім беретін пәндерден 9-11 оқушыларына арналған республикалық олимпиаданың аудандық кезеңіне – 4 235, облыстық кезеңіне – 761 оқушы қатысты. Олимпиаданың облыстық кезеңінде 374 оқушы жеңімпаз атанды. Ал, 71 оқушы республикалық кезеңге жолдама алды.

Сурет ұйымдастырушылардан

Хабарландыру

ҚР Су ресурстары және ирригация министрлігі Су шаруашылығы комитетінің «Қазсушар» шаруашылық жүргізу құқығындағы РМК «Қаныш Сәтбаев атындағы канал» филиалы ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес, 2024 жылғы 20 наурыз сағат 11:00-де Қарағанды облысы, Осакаров ауданы, Молодежная а., Аспандияров к-сі 9 мекенжайы бойынша ҚР Су ресурстары және ирригация министрлігі Су шаруашылығы комитетінің «Қазсушар» шаруашылық жүргізу құқығындағы РМК «Қаныш Сәтбаев атындағы канал» филиалы Сүзу алаңдарына өндірістік және шаруашылық-нәжіс сарқынды суларынан түсетін ластаушы заттардың рұқсат етілген төгінділер (ҚҚС) нормативтерінің жобасы бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдау өтетінін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталда (https://ecoportal.kz), сондай-ақ ЖАО сайтында танысуға болады https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru

Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде, сондай-ақ expertiza.upr_krg@mail.ru

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Белсенді сілтеме Бірыңғай экологиялық порталда (https://ecoportal.kz) және ЖАО сайтында ұсынылады https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru. Онлайн қосылуларға сілтеме https://us04web.zoom.us/j/9318401523?pwd=UE04RlBKcFRiSlhWSE5UQ2xDOFZUUT09

Конференция идентификаторы: 931 840 1523

Пароль: 7wrUK

Қосымша ақпаратты Қарағанды облысы, Осакаров ауданы, Молодежная кенті, Молодежный ауылы, Аспандияров көшесі 9 мекенжайы бойынша және 8705 302 9643, 87054780043 телефондары арқылы алуға болады.

Объявление

Филиал «Канал имени Каныша Сатпаева» РГП на ПХВ «КазВодХоз» КВР МВРиИ РК в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК, сообщает, что в 11 часов 00 мин. 20 марта 2024 года по адресу Карагандинская область, Осакаровский район, Молодежная п.а., п. Молодежный, ул. Аспандиярова 9 состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Проект Нормативов допустимых сбросов (НДС) загрязняющих веществ поступающих с производственными и хозфекальными сточными водами на поля фильтрации филиала «Канал имени Каныша Сатпаева» РГП на ПХВ «КазВодХоз» КВР МВРиИ РК в поселке Молодежный».

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале (https://ecoportal.kz), а также сайте МИО https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале, а также expertiza.upr_krg@mail.ru

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале (https://ecoportal.kz), и на сайте МИО https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru. Ссылка на онлайн подключения https://us04web.zoom.us/j/9318401523?pwd=UE04RlBKcFRiSlhWSE5UQ2xDOFZUUT09

Идентификатор конференции: 931 840 1523

Пароль: 7wrUK

Дополнительную информацию можно получить по адресу, Карагандинская область, Осакаровский район, Молодежная п.а., п. Молодежный, ул. Аспандиярова 9 и по телефонам +7 705 302 9643, 87054780043.

№44

● ОҚЫДЫҚ, ПІКІР АЙТАМЫЗ!

Бітімі бөлек бұрынғыдан

Мен өмірімді шежіресіз көз алдыма келтіре алмаймын. Менің барлық саналы ғұмырым осы шежіреге байланып қалған. Не жазсам да бір ұшығы қалайда барып шежіреге ұласып жатады.

Сол ұстанымымнан бүгін де тайған емеспін.

Шамамыз жеткенше басқа аталардың да шежіресін түздік. Содан байқағаным шежіре өз алдына тарихсыз, нақты дерексіз де өмір сүре алады екен. Тек, тарихи шындықтан, тарихи санадан ауытқымасақ жеткілікті.

Аңғар Смағұл бауырымыз өзін оқырманына әлі таныта алмай жатыр. Кінә өзінен. Бороздасын кеш тартты. Тау-тасты аралап кетті, жер қазды, кен шығарды, соларға бастық болып кетті.

Бірақ сонда да жазудан қол үзбей келді. Бұл – оның болмысы. Бұл – оның бақыты.

Мәшекең түзген шежірелерден көркем әдебиет оқығандай мағмұрланасың. Шәкәрім шежіресі қиялыңа ерік беріп, шартарапқа жетелейді. Әлихан шежіресін жүгіртіп оқу атымен мүмкін емес, оған түсу үшін кәдімгідей дайындық керек.

Қазіргі шежірешілеріміздің бұған түкіргені бар. Кімнен кім туды – соны тізіп шығады. Ең қасіреттісі соны өздері шежіре деп қабылдайды. Және елге солай таратады.

Әрине, ондай түзілімдерде жеке бастың, болмаса жекелеген рулардың мүддесі жатады. Алайда оларының қазақ шежіресіне кіріге қояды деп айта алмас едім.

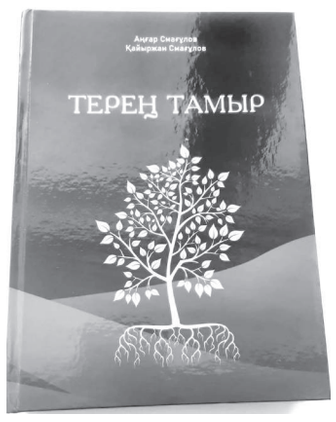

Шежіре түзу үшін моральдық құқығың болуы керек. Шежіре түзу деген ең алдымен – жауапкершілік. Орынсыз шежіре ел арасын ашуға дейін барады. Ал, бұл өте қауіпті. Шежіре деген – ел мен елдің басын қосатын айрықша жанр.

Жасыратын ештеңесі жоқ, бүгінгі шежіренің маңыздылығын түсінбеушілік бар. Текті білмеу тексіздікке апарып ұрындырады. Әрі-бері-ден кейін елге қарай алмастай қарабет қылады.

Тартынатын ештеңесі жоқ, ұнап қалған жаныңның тегін алдымен сұрау керек. Қалғаны содан кейін!

Қазақ шежіресінің отбасылық сипаты осылайша бірден көрінеді. Әрбір қазақ баласы кемі жеті атасын, кемі жамағайынын тарата білуі керек. Мұндай түзілімдер ешуақытта да көптік етпейді.

Адамның өзін-өзі тануы осы шежіреден басталады.

Аңғар Марғозыұлының мына «Терең тамыры» сондай шежіре!

Мұнда не жоқ дейсіз – бәрі жүр. Шежіре де, тарих та, этнография да...

Олай болса, бұл кітап оқылады. Олай болса, бұл кітап өзін-өзі ақтап тұр.

Төрехан МАЙБАС,
жазушы

«Жаңа Арқа 2020» ЖШС қатысушыларының кезектен тыс жалпы жиналысына шақыру туралы
ХАБАРЛАМА

«Жауапкершілігі шектеулі және қосымша серіктестіктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 45,46,47-баптарына сәйкес және «Жаңа Арқа 2020» ЖШС (бұдан әрі – Серіктестік) қатысушысы Владимир Александрович Тюриннің бастамасы бойынша Сіздерге серіктестікке қатысушылардың кезектен тыс жалпы жиналысын өткізу туралы хабарлаймын.

Жалпы жиналыстың түрі: кезектен тыс.

Жиналысты өткізу тәртібі: күндізгі (күн тәртібіндегі мәселелерді талқылау үшін серіктестікке қатысушылардың бірлескен қатысуы).

Жиналысты өткізу уақыты мен күні: **18.03.2024** жылы сағат 14:30-да (Қарағанды уақыты бойынша).

Жиналыс өтетін орын: **Қарағанды қ., Сәтбаев к-сі, 2-үй, 3-пәтер.**

Жиналысқа келген серіктестік қатысушыларын тіркеу 14 сағат 00 минуттан 14 сағат 30 минутқа дейін жүргізіледі.

Серіктестік қатысушыларының кезектен тыс жалпы жиналысының күн тәртібі:

1. Серіктестіктің жарғылық капиталын қалыптастыру;

2. Серіктестік Жарғысының жоғалуына байланысты және «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша серіктестіктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 17-бабына сәйкес Серіктестік Жарғысын жаңа редакцияда бекіту;

3. 27.11.2027 жылғы №3514-17-00-2/4724-1 және 05.08.2022 жылғы №3514-22-00-2/1212-1 атқарушылық құжаттардың негізінде ЖСО І.С.Қоспабай қозғаған «Жаңа Арқа 2020» ЖШС-нен «Сарыарқа» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» ұлттық компаниясы» АҚ пайдасына 11 353 915 теңге сомасындағы №881/17-35-568 о жиынтық атқарушылық өндірісі шеңберінде борышкер – Серіктестік тарапынан шешім қабылдау.

№60

● ТРЕНИНГ

Білім іргетасы

Қалалық №18 мектептің бастауыш сыныптарында онкүндік өтті. Ашық сабақта негізгі пәндер қамтылып, «Фотоаппарат», «Өмір ағашы», «Акариум», «Картошка фри», «Стоп кадр», «Оқы, ойыңа тоқы» тәсілдерін тиімді қолданды.

Сыныптан тыс шараларда оқушылар қызығушылық, белсендікпен өнерлерін көрсетті. 4 «А» сыныбында «Кім тапқыр?», «Ә» сыныбында «Ой-өріс» ойындары өтті. Мектепалды даярлық сыныбы «Мақта қыз бен мысық» ертегісін сомдады.

Ата-ананың балаларын қолдап, белсенділігін арттыру мақсатында 1-сынып жетекшісі оқушыларға тренинг өткізді. Тренинг барысында ата-аналар «Ізде және тап», «Баламды жақсы танимын», «Кім шапшаң?», «Акариум», «Саққұлақ», «Әріптерден сөз құраймын» ойын-тапсырмаларын белсенді орындады.

Бастауыш сынып мұғалімдері әдіс-тәсілдерді кеңінен қолданып, оқушылардың білім алуға қызығушылығын арттырды. Шығармашылықтарын шыңдап, шеберліктерін көрсетті.

Еркеш НЫҒМЕТОВА,
№18 мектептің бастауыш сынып мұғалімі

● БАСПАСӨЗ МӘСЛИХАТЫ

Құрылыс қарқын алады

Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен кезекті баспасөз мәслихатында Приозерск қаласының әкімі Мансұр Ахметов шағын шаһардың әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындысын баяндады. Сонымен қатар, болашақта жүзеге асырылар жоспарлармен таныстырып, тұрғындар тарапынан және бұқаралық ақпарат құралдарында жиі көтерілетін мәселелерге тоқталды.

Нұрдос КӘРІМ,
«Ortalyq Qazaqstan»

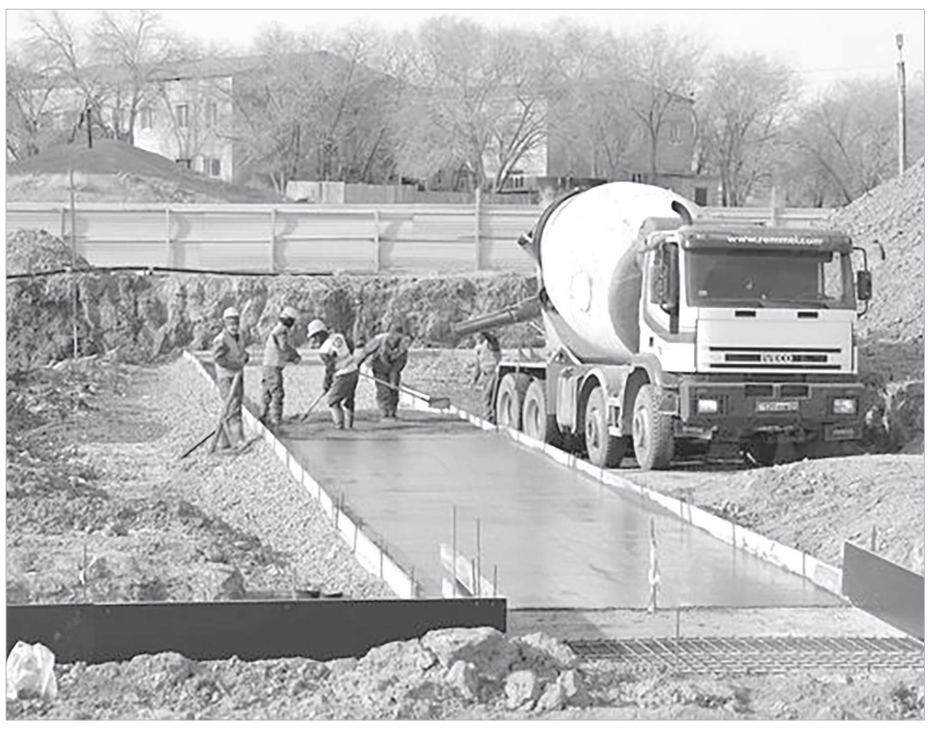

Қала басшысының айтуынша, «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы аясында 300 орындық жаңа мектеп салынады. Сондай-ақ, қалада балабақша салу үшін де жобалау-сметалық құжаттама әзірленуде.

– Жаңа мектеп салу біздің қала үшін өте маңызды. Жоспар бойынша «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамы жыл ортасына қарай 300 орындық жайлы мектептің құрылысын бастайды. Сондай-ақ, 120 орындық балабақша салу жоспарлануда, бүгінгі таңда жобалау-сметалық құжаттама әзірленіп, жұмсалатын қаржы көлемі есептелуде. Жер учаскесі анықталды. Айта кетейік, Приозерск қаласында мектепке дейінгі мекемелерге кезекте 235 бала тұр. Мектептерде 1 927 оқушы оқиды, – дейді қала әкімі Мансұр Ахметов.

Дерекке сүйінсек, ЖЭО-да №1, 4, 5 қазандықтарды ағымдағы жөндеу және ұзындығы 2 шақырым жылу желілерін жөндеу жоспарланған. Қаланың бес көшесінде су құбыры желілерінің 1,5 шақырым апатты учаскелерінің құбырлары ауыстырылады. Сонымен қатар, биыл қалада 3 мың шаршы метр тротуарды жаңарту, төрт ойын алаңын орнату жоспарлануда. Биыл аяқталуы тиіс 210 орындық дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің құрылысы жалғасуда. Жоба спортты дамытудың мемлекеттік бағдарламасы бойынша жүзеге асуда. Дене шынықтыру-сауықтыру кешені мен болашақ мәдениет үйі үшін инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылым құрылысы межелеген уақытта тапсырылмақшы. Сонымен қоса, биыл қалада үш үйдің шатыры жөнделуде.

Жұмыспен қамту, жұмыс орындарымен қамтамасыз ету және халықтың әл-ауқатын жақсарту бойынша жұмыстар жүзеге асырылуда. Мәселен, өткен жылы 318 жас жұмысқа орналасса, оның ішінде, «Жасыл ел» жобасы бойынша шаһарда 95 жас жұмыспен қамтылған. Сонымен қатар, былтыр жастар кәсіпкерлігін дамыту үшін қала әкімінің гранты аясында 12 млн. теңге қаржы бөлініп, 6 жоба жүзеге асырылған. Аталған бағытта биылғы жылға қала бюджетінде 12 млн. теңге қарастырылған. Былтыр «Кәсіпкерлікті дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған ұлттық жобасы» аясында 278,5 млн. теңге сомасына 30 жоба іске асырылған. Және ұлттық жоба бойынша, 21, 3 млн. теңге сомасына 16 грант берілген. Осы жылы 115 млн. теңге сомасына 3 шағын және орта кәсіпкерлік нысанын пайдалануға беру жоспарлануда. Оның ішінде, 2 жоба – қызмет көрсету және 1 жоба – сауда саласы бойынша көрінеді.

Брифинг барысында қала әкіміне қойылған сұрақтардың басым бөлігі жолдарды жөндеу, қоқыстарды уақытылы шығару, аулаларды абаттандыру, қоғамдық көліктің жай-күйіне қатысты болды. Барлық сұрақтар бақылауда болатынын айтқан Мансұр Ахметов қаланы одан әрі көркейтіп, тұрғындардың әлеуметтік жағдайын жақсартуда тындырымды істер атқарылатынын атап өтті.

ПРИОЗЕРСК

Суретті түсірген
Жангелді ӘБДІҒАЛЫМ

«Сәлем, Қарағанды!»

Таныс болыңыз! Осындай атау арқалаған «Saryarqa» арнасының таңғы бағдарламасы Арқа жұртшылығының сүйіп тамашалайтын бағдарламасына айналды.

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Күнара таңғы 9-дан 10-ға дейінгі аралықта өтетін бағдарлама бір сағат бойы тікелей эфирде сан алуан тақырыпты қамтып, Сарыарқа даласының түпкір-түпкіріне ән мен жырдан шашу шашады. Әсерлі әңгіме, әуезді ән, қызықты дерек, танымдық сюжет, әлемдік ақпарат, жағымды жаңалықты қоса қамтиды.

«Сәлем, Қарағанды!» – теледидар экранының сиқыры. Бұл біздің абат қаланың тұрғындары мен қонақтары үшін нағыз ақпараттық оазис. Маңызды мағлұмат, ойын-сауық және адам жан дүниесінің сиқырлы үйлесімі аталған студия мейманда-рының әр шығарылымын шынымен ұмытылмастай әсер беретіні қуантады.

«Saryarqa» арнасының басшысы Берік Дүйсетаев аталған бағдарлама жобасы әуел баста көркемдік кеңесте кеңінен талқыланғанын хабарлады.

– Кенді қаламыздың торқалы тоқсан жылдығына орай, кең байтақ өңіріміздің ақ таңын ақжарма тілекпен, сәлем-сауқатпен оятатын бір ғажайып жоба керектігін іштей сезініп жүретінбіз. «Іздегенге – сұраған!». Ескерте кететін бір жайт бар. Бұл жобаның әуелгі авторы – көрерменнің өзі. Тек телеарнада ғана емес, әлеуметтік желілерде тікелей эфирде шығатын тартымды жоба. Сондықтан, ел-жұртымыздың жүрегін жарып шыққан бағдарлама баянды болсын! – деп қосты тілегін Берік Смағамбетұлы.

«Сәлем, Қарағанды!» – барлығына бірдей қолжетімді ақпарат көзі. Яғни, жай ғана жаңалық жеткізу тетігі ғана емес, әркім өз қаласындағы оқиғалар әлеміне көз жүгірте алатын ақпараттық бірегей терезе.

«Сәлем, Қарағанды!» – жалпыға ортақ ақжарқын көңіл күй. Таңғы ерек бағдарлама тек қана жалаң ақпарат тарату ошағы ғана емес. Бұл жерде Сізге жағымды эмоция, көркем көңіл күй сыйлайтын ойын-сауық бағдарламасы. Қызықты ойынмен викторина, әсерлі сұхбат пен мәдени іс-шараларға дейін сәтті жалғасады.

Жан жарастығы. «Сәлем, Қарағандының» ең бір құнды тұсы эфирді тізгіндеген Берік Дүйсетаев, Жәнібек Садықанов бастаған арна басшылығы мен Қасымхан Ғалым, Айдана Бегқалиқызы сынды кәнігі тізгіншілер мен жалпы ұйымдастырушылардың зият қалпы ондағы қатысушылардың ақыл-парасатының жақындығы жайлы атмосфера қалыптастырды. Мұндағы әр спикер өзін құдды бір үйде, отбасы шеңберінде сезінеді.

Қазақстан Журналистер одағы облыстық филиалының басшысы, арна басшысының орынбасары Жәнібек Садықановтың айтуынша, алдағы уақытта көрменін қуантатын тосын сыйдың көп боларын астарлап жеткізді.

– «Сәлем, Қарағанды!» деген атаудың өзі бағдарламаны облыстық, республикалық межеге шығарып тұрғанын аңғарған боларсыз. Өйткені, бізге бағдарлама барысында шартараптан сәлем жолдайтынын атап өткіміз келеді. Қарпайым отбасынан ұлан байтақ Отанымыздың ау жайынан ақпар беретін бұл жобамыз көрерменінің жүрегін жаулап үлгергендей! Біз осыған риясыз қуаныштымыз,– деді Жәнібек Махмұдұлы ойын тұжырып.

Осылайша, «Сәлем, Қарағанды!» бұл әдепкі телебағдарлама ғана емес, шаңырағы шашақты шаһар тұрғындарына кәде-сый. Ол күнара сан жүректің қағысын бір арнада тоғыстырып, хабар таратады, қуаныш пен шаттыққа бөлейді. «Сәлем, Қарағанды!» әрбір көрермен яки әр отбасы өмірінің айнымас серігі.

Қайырлы таң, қымбатты көрермен! Қапы қалмаймын десеңіз «Сәлем, Қарағанды» қосыңыз!

Сурет **автордан**

● СУ СПОРТЫ

Жолдама жеңіп алды

Теміртаулық екі бірдей спортшы, Қарағанды жүзу мектебінің тәрбиеленушілері Ясмин Тұяқова мен Арина Пушкина Парижде өтетін Жазғы Олимпиада ойындарына жолдама жеңіп алды.

Олимпиада ойындарына жолдамаға жерлестеріміз су спортынан Катардағы Әлем чемпионатының қорытындысы бойынша ие болып отыр.

– Командалық жарыс қорытындысында ОО-2024 квотасына АҚШ, Испания, Жапония, Италия және Канада құрамалары ие болды. Бұл нәтиже аталған ұжымдарға дуэттер арасындағы жарыстарда да өнер көрсетуге мүмкіндік береді, – деп атап өтті туризм және спорт министрлігінің баспасөз қызметі.

● ФУТБОЛ

«Шахтерге» ауысуы мүмкін

Украиндық қорғаушы Дмитрий Рыжук Қарағандының «Шахтер» футбол клубына ауысуы мүмкін.

Соңғы үш маусым бойы «Оқжетпес» футбол клубында өнер көрсеткен 31 жастағы футболшының әжептәуір тәжірибесі бар.

Д.Рыжук – Киевтің «Динамо» клубының түлегі. Ол «Металлист Харьков», израильдік «Хапоэль Акко» және «Афула», украиндық «Черноморец» пен беларусьтік «Минск» командаларында өнер көрсеткен.

● БІЛІМ ОШАҚТАРЫНДА

«Толқыннан толқын туады»

Жыраулар мен жыршылар – қазіргі таңда сирек кездесетін өнер иелері. Жас ұрпақ, білім алушыларды осы жыр, термені жатқа айтуға қызығушылығын ояту, халық поэзиясын жасаған ақылгөй даналардың ізін жалғастыруға дағдыландыру мақсатында Шет ауданы Ақжал кентіндегі Ш.Батталова атындағы тірек мектебінің ұйымдастыруымен қазіргі заманның жыршы-термешісі, «Айтыстың ақтаңгері» Дидар Қамиевпен «Алдыңғы толқын ағалар, кейінгі толқын інілер» атты кездесу ұйымдастырылды.

Мектеп қабырғасында оқып жатқан білімгерлер үшін алдыңғы буын ағаның бірі, ұлттың мақтанышы, тіл мен ділді насихаттап, дінді ұлықтап, мәдениетке орасан зор үлес қосып жүрген Дидар Жанатұлымен әсерлі әңгіме өрбіді. «Әжемнің» деп бастады Дидар Қами жүзіне сағыныш үйіре. Бала кезінен өлеңжырларға, ертегілер, қисса-дастандарға, толғауларға әжесі Ермек әжейдің ықпалы орасан зор екенін үлкен тебіреніспен айтты. Өнерге жақын отбасында өскен бала Дидардың поэзияға жақын болуының да сыры осында. Дидармен сұхбаттасу барысында әр айтқан әңгімелері оқушыларға өте әсерлі болды.

Ел ішінде көп таралған «Ана туралы» термені әдемі орындауы оқушылар жүрегінің төрінен орын алды. Сонымен қоса, сахнада қарасөзден май тамызып, оны ұйқаспен өрбітіп, терең астарлы мағынамен жеткізіп жүрген жайы да бар. Қоғамның қомақты мәселелерін бүкпесіз жеткізіп, шындықты айтатын ақындарға қай заманда болсын құрмет зор болған. Жыраулар жолын жалғастырып, біздің ғасырдың жүз жылдығында халық санасынан өшірмей, сақтап қалуға үлесін қосып жүрген тұлғалардың бірі. Жас домбырашыларды термешілікке үйретіп, шәкірт тәрбиелеп жүрген өнер иесі өзінің басынан кешкен әдемі хикаяларымен бөлісіп, киелі өнердің қиыны да, қызығы да болатынын, тек талпыныс, ізденіс, шыдамдылық пен төзімділік сияқты қасиеттерден алыс болмау керектігін жеткізді.

«Жігітке жеті өнер де аз» деп біліп, келешектің жыршы-термешілерін, ізбасарларын дайындап жүргендегі мақсатының да ең әуелі қазақ атын шығаратын, халық ауыз әдебиетін жалғастырушы өнерпаздардың санын көбейту екен. Бір сағатқа созылған әдемі рухани-мәдени шарада сұрақ та қойылды, жауап та алынды. Дидар Қамиев өзінің жыр қоржынынан шашу шашып, жылы лебіз білдірді. Мектеп басшысы Бағдат Аханова да өз тарапынан алғыс білдіріп, өнер мен өлеңді, шәкірт тәрбиелеу мен шығармашылықты қатар алып жүрген жыр саңлағына шабыт пен табыс тіледі.

Алдыңғы буын ағалардың жол сілтеген бағыт-бағдарымен кейінгі толқын інілердің үлкен тәлімі арқылы ұрпақтар сабақтастығын орнатуға бұл да бір қадам.

А.ЖҮНІСОВА,
Ш.Батталова атындағы тірек мектебі (РО) қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Шет ауданы

Сурет ұйымдастырушылардікі

● АРАЛАС ЖЕКПЕ-ЖЕК

Шавкат UFC-дің жаңа үміті ме?

«TheSportster.com» сайтының журналисі Ренальдо Матадин беделі мен атақ-даңққа келеңсіз әрекеттермен емес, сегізбұрыштағы көз ілеспес қимылдары арқылы жетуді жөн көретін UFC жұлдызы Шавкат Рахмоновты әлемдік аралас жекпежектің жаңа бет-бейнесіне теңеген.

Көрерменді түрлі қылығымен бауырайтын Колби Ковингтон сынды жекпежек шеберлерінің дәуірі өткен сыңайлы. Бұрын UFC десе, Конор Мак Грегор келетін көз алдымызға.

Орта салмақтағы болашақ әлем чемпионы Ш.Рахмонов осындай даңққа ие болуы мүмкін. Ол қазірдің өзінде журналистердің сүйіктісіне айналған.

Дайындаған
Жәлел ҚУАНДЫҚҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»
Суреттер ашық дереккөзден

● ТУРНИР

«Ауғандықтардың» бильярд бәсекесі

15 ақпанда Кеңес әскерлерінің Ауғанстан жерінен шығарылғанына 35 жыл толады. Жарияланбаған соғысқа Қарқаралы ауданынан да бірталай азаматтар қатысқан. Айтулы күннің қарсаңында сол Ауған соғысының ардагерлері арасында бильярдтан жарыс ұйымдастырылды.

Жарыс жеңімпаздарын марапаттау салтанатында Ауған соғысы ардагерлерінен Нұрлан Әубәкіров сөз алып, осы шараға атсалысқан азаматтарға, ұйымдастырушыларға алғысын айтып, игі лебізін білдірді.

Ардагерлер Саят Оспанов, Серік Жекеев, Елеухан Төлеуханов та жауынгер бауырларына ізгі тілектерін жеткізді.

Ал жарыс қорытындысы бойынша: бірінші орынды қарсылас шақ келтірмеген Амандық Сибағатов иеленсе, екінші орынды Болат Зайытов еншілеп, үшінші орын Саят Оспановқа бұйырды.

Тастаяқ турнирі оған қатысушылар үшін бой жазып, көңіл сергіткен тамаша демалыс болды. Тағдыр талайы тоқайластырған ардагерлер турнир барысында өткенді еске алысып, көрмеген аралықтағы жаңалықтарымен бөлісіп, бір жасап қалды.

Болатбек ӘШІМҰЛЫ
Қарқаралы ауданы

Сурет **автордан**

ORTALYQ QAZAQSTAN
Қарағанды облыстық қоғамдық-саяси газеті

Құрылтайшысы: облыс әкімдігі
МЕНШІК ИЕСІ: «Saryarqa Aqparat» ЖШС

Директор – **Қайрат Жүнісұлы ӘБІЛДА**
Директордың орынбасары – **Оксана Вячеславовна МЯГКИХ**

Бас редактор – **Е.К. МҰСАБЕК**
Бас редактордың орынбасары – **Қ.А. АЙТЖАН**
Сайт редакторы – **І.Д. МҰҚАЙ**
Жауапты хатшы – **Ж.Қ. ШАЛҚАР**

Телефондар:
Бас редактор: 43-38-53
Бас редактордың орынбасары: 43-58-08
Интернет-редакция редакторы: 43-38-33
Жауапты хатшы: 43-49-72
Жарнама, факс: 43-57-82, 43-21-55;

Меншікті тілшілер:
Ақтоғай, Шет, Балқаш,
Приозерск: 8-702-293-13-70
Қарқаралы, Нұра, Осакаров: 8-777-073-71-13
Теміртау, Саран, Шахтинск, Абай,
Бұқар жырау: 8-775-189-33-19

● Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.
● Жарнамалар мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.
● Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.
● Материалдың жариялану ақысы төленген ®

Газет Қазақстан Республикасы Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде қайта тіркеуден өтіп, 2020 жылғы 15 желтоқсанда № KZ18VPY00030163 куәлігі берілді.
Газет сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері шығады.
Мекенжайымыз: 100009, Қарағанды қ., Әлімхан Ермеков көшесі, №33 үй.

Электрондық пошта: ortalyk.kz@gmail.com; ortalyk.kaz@mail.ru
Жарнама бөлімі: ortalyk.reklama@mail.ru

Газет жеткізілмесе 41-26-82, 43-57-88 телефонына хабарласыңыздар.

«БанкЦентрКредит» АҚ ҚФ
Есеп-шот: kz50826M0KZTD2003131,
БИК KCJBKZKX БИН 000840001412

Таралымы 5 457

№ 19 тапсырыс. Индекс 65484
Офсеттік басылым. Көлемі 2 баспа табақ.

Бағасы келісім бойынша
«Типография Арко» ЖШС баспаханасында басылды.
Қарағанды қ., Сәтбаев к., 15.
Газеттің компьютерлік орталығында теріліп, беттелген.
Кезекші редактор **Жан АМАНТАЙ**